

(ISSN: 2602-4047)

Özdemir, C. & Akaydin, B. B. (2023). Investigation of Postgraduate Theses on Social Studies Teaching in Primary School Teacher Education, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 8(22), 1015-1044.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.721>

Article Type (Makale Türü): Research Article

INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES ON SOCIAL STUDIES TEACHING IN PRIMARY SCHOOL TEACHER EDUCATION

Caner ÖZDEMİR

Asst. Prof., Ordu University, Ordu, Turkey, canerozdemir052@gmail.com
ORCID: 0000-0002-3511-0942

Birsen Berfu AKAYDIN

Research Assist. Dr., Kocaeli University, Kocaeli, Turkey, berfu_akaydin@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-9118-4815

Received: 18.04.2023

Accepted: 17.08.2023

Published: 01.09.2023

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the postgraduate theses on Social Studies teaching in primary school teacher education. The research was carried out with the document analysis method based on the qualitative research approach. The universe of the research consists of 255 postgraduate theses in YÖKTEZ (Higher Education Council Thesis Center) and indexed as "Social Studies Teaching". The sample of the research is "Social Studies Teaching" in each of the "Primary Education Classroom Teaching", "Classroom Education Department", "Classroom Teaching Department", "Classroom Teaching Education" and "Basic Education Department" options in the detailed search tab of YÖKTEZ. It constitutes a total of 139 postgraduate theses, of which 110 are master's theses and 29 doctoral theses, which were scanned with the indexes". Data were collected through the thesis review form. In the thesis review form; There are variables of completion years, universities, research methods, study groups, data collection tools and analyzes, contents and teaching methods and techniques used of postgraduate theses on Social Studies Teaching in the field of classroom teaching. In the research; Most of the postgraduate theses on Social Studies teaching in the field of classroom teaching are master's theses, the most theses were completed in 2019, the most thesis was done at Gazi University, the most quantitative research method was used, the most primary school 4th grade students were the study group. It was concluded that scales were frequently used as a data collection tool, t-test was used in quantitative research as data analysis, content analysis was used in qualitative research, the effect of teaching methods-techniques was investigated the most as content, and the most creative drama method was among the methods used. Suggestions were made in line with the results.

Keywords: Primary school teacher, social studies, document analysis.

INTRODUCTION

Social sciences, which deal with human and human factors and consist of many disciplines, have a comprehensive feature because they deal with social phenomena and events (Barr, Barth, & Shermis, 2013). This feature makes it possible to appeal to large masses and facilitates the structuring of social formations. Large masses create the dynamics of society and ensure the protection of healthy social structures. However, social sciences that appeal to and address large audiences must continue to exist in the field of education. The Social Studies course, which ensures the survival of social sciences in the field of education, is a very special course in which subjects such as daily life, social life, active citizenship, and social participation are discussed (Er Tuna and Kaya, 2022). This lesson in Savage (1996); defines it as a course that helps citizens to use content from social sciences effectively in their later lives.

The National Social Studies Council (NCSS, 1993), which comprehensively defines the Social Studies course, defines it as a field of study that combines literature, art, and social sciences with an interdisciplinary perspective and offers them the use of students to gain active citizenship competencies. Within the scope of the Social Studies course, it is aimed to raise students as citizens who can adapt to the requirements of the age by knowing their duties and responsibilities (Ministry of National Education, 2018). These achievements in Social Studies education support the social and academic development of both students and teacher candidates and facilitate their adaptation to society (Azizah, Prasetyo, Dini, Wulandari & Kruesa, 2022; Demirezen & Akhan, 2016; ilk & Açıklın, 2018). In addition, through this course, students' critical, creative, and reflective thinking skills increase (Akhan, Mert, & Acar, 2020; Aksüt, 2016; Günaydın, 2008). The teaching of the course, which is so important for students, is at least as important as itself. Social studies is a course that starts in the 4th grade of primary school and continues until the 7th grade. Therefore, it is possible to say that the foundations of this course were laid by primary school teachers in primary schools.

Classroom teaching, primary school 1-4. It is a branch of teaching that operates between classes. Today, primary school teachers are trained in classroom teaching programs in the Basic Education Departments of education faculties. Students who graduate as primary school teachers after four years of undergraduate education can continue their postgraduate education if they meet the admission requirements. Thanks to this training, teachers who specialize in their fields support their practical teaching abilities and competencies with theoretical knowledge and related literature. Thus, they find the opportunity to constantly improve themselves with the knowledge available in the scientific world. One of the fields in which primary school teachers can specialize by working within the scope of their graduate education is Social Studies teaching. Social Studies teaching, studied by primary school teachers at the graduate level, enriches the theoretical background of primary school teachers about the Social Studies course, enables them to closely follow the changes and developments in the scientific world, and contributes to a more effective teaching process in their lessons.

The literature, it is noteworthy that there are many studies on Social Studies teaching. It can be said that the focus of these studies is multifaceted due to the comprehensiveness of the Social Studies course. However, it is

possible to state that there is a tendency towards the examination of documents, especially in recent studies. These studies; Examining Social Studies curriculum (Bursa, 2022), Examining Social Studies textbooks (Toprak, 2022), Examining studies on Social Studies teachers and teacher candidates (Uğur, Çoşkun Keskin, & Şenel, 2022; Öğdür and Meydan, 2022) example can be given. The research differs from other studies in terms of examining the studies on Social Studies teaching in primary school teacher education at the master's and doctorate levels. At the same time, it is predicted that it will contribute to the literature in terms of informing other researchers and practitioners about how the profile of Social Studies teaching has been drawn in primary school teacher education in recent years.

Based on the above information, it is possible to say that there are no studies in the related literature examining the studies focused on social studies teaching in primary school teacher education in terms of various variables. Moving from this starting point, the research aims to examine the theses about Social Studies teaching in primary school teacher education in terms of various variables. For this purpose, the following sub-objectives have been established:

1. Postgraduate theses for the Social Studies course,
 - a. How is the distribution according to the years they were published?
 - b. How is the distribution according to the universities in which they are published?
 - c. How is the distribution according to the research method?
 - d. How is the distribution according to the study group?
 - e. What is the distribution according to data collection tools?
 - f. How is the distribution of data by analysis type?
2. What is the distribution according to the content of the postgraduate theses for the Social Studies course?
3. What is the distribution according to the teaching methods and techniques used in the postgraduate theses for the Social Studies course?

METHOD

Research Model

A qualitative research approach was used in this study, which was carried out to describe the postgraduate theses in the field of primary school Social Studies in Turkey. Qualitative research is defined as the studies that are put forward by using data collection tools such as observation, interviews, and documents with a holistic view of facts and events in their natural environment (Yıldırım and Şimşek, 2018). In line with the purpose of the research, the document analysis method, which is included in the qualitative research and used in the examination of written products, was used. The years of postgraduate theses in the field of primary school Social Studies, the universities where the theses were published, the research method used, the study group, the data

collection tool, the type of data analysis, the methods and techniques used, and the current situation regarding the subjects in the theses were tried to be revealed.

Study Group

The study group of the research consists of postgraduate theses related to primary school social studies education in the thesis database of the Council of Higher Education (YÖK). In line with the determined purpose, 150 postgraduate theses were identified and 139 postgraduate theses were included in the study group because 8 of them did not have access permission and 3 of them were off-topic. The distribution of postgraduate theses according to their types is given in Figure 1.

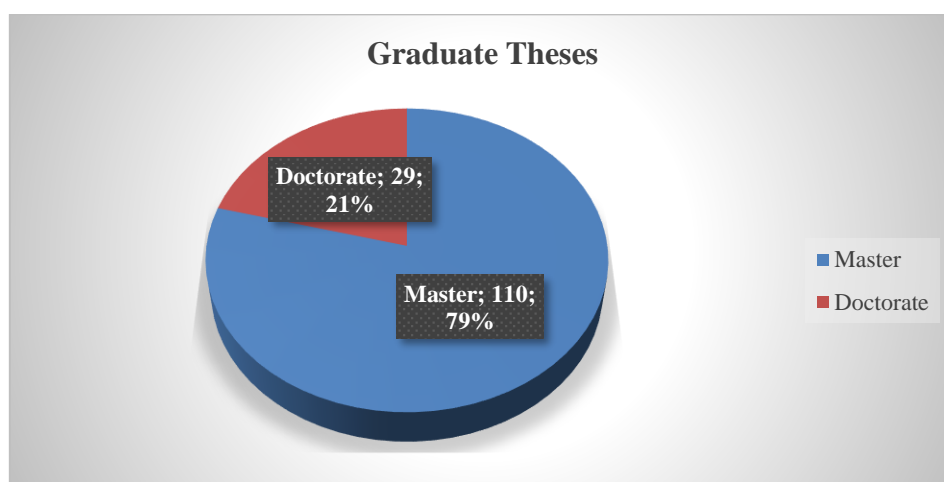

Figure 1 . Distribution of Graduate Theses According to Their Types

When Figure 1 is examined, 29 (21%) postgraduate theses included in the study conducted in the field of primary school social studies education consist of doctoral theses and 110 (79%) graduate theses.

Data Collection Tool

"Thesis Review Form" was prepared by the purpose of the research. Prepared form, "Thesis publication code", "Thesis type", "The year the thesis was published", "The university where the thesis was published", "Research method", "Study group", "Data collection tool", "Data analysis type", "Used methods and techniques", "Subject of the research". Opinions were received from 5 experts regarding the categories in the form, necessary corrections were made according to the obtained opinions, and the form was given its final form. The thesis review form has been prepared electronically over the MS Office Excel program and a column has been opened for each category. The data obtained from the graduate theses are processed under the specified columns.

Data Collection

In the process of collecting the research data, the YÖK Thesis Center database was used. In the scanning of graduate theses, "all" was marked and scanned without entering keywords in the advanced search section.

Permitted and approved parts are marked without specifying the date range. After these stages, the search was carried out using the keywords "primary school", "primary school teacher", "Social Studies" and "primary school teacher candidate". The obtained postgraduate theses were examined according to the criteria of "Classroom teaching" and "Classroom education" disciplines, and 139 postgraduate theses were coded in the Thesis Review Form. The scans made through YÖK Thesis Center were carried out between October 1 and November 30, 2022.

Data Analysis

The form, which was filled with the data obtained from the postgraduate theses made in the field of primary school Social Studies in Turkey, was subjected to content analysis according to the aims of the research. Understandably organizing the data by bringing together the determined concepts and themes of the data is defined as content analysis. The data obtained from the graduate theses determined according to the criteria from the YÖK Thesis Center database were coded by two researchers through the MS Office Excel program, and themes were created from the common codes. The encoder reliability formula of Miles and Huberman (1994) was used to compare the encodings carried out by the researchers. The reliability value of the codings carried out by the researchers was found to be 0.89, and it can be stated that the reliability of the encoder is provided because this value is higher than 0.70. Graphics and frequency tables were used to present the findings obtained in line with the sub-objectives of the research. In the analysis process, no additions or comments were made regarding the content of the postgraduate theses, the number of the postgraduate theses, the universities in which the theses were published, the research method used, the study group, the data collection tool, and the data analysis type were taken into consideration. Credibility, confirmability, and transferability criteria were taken into account in ensuring the validity of the research. The credibility was ensured by the in-depth collection of data, the confirmability of the analyzes was stored in the digital environment, and the transferability was ensured by a detailed description and determination of the working group suitable for the purpose.

FINDINGS

Postgraduate theses made in the field of primary school Social Studies in Turkey were analyzed in line with the sub-objectives of the research and the findings are presented below as graphics or tables.

The postgraduate theses for the Social Studies course according to the years they were published? Findings for the sub-problem are given in Figure 2.

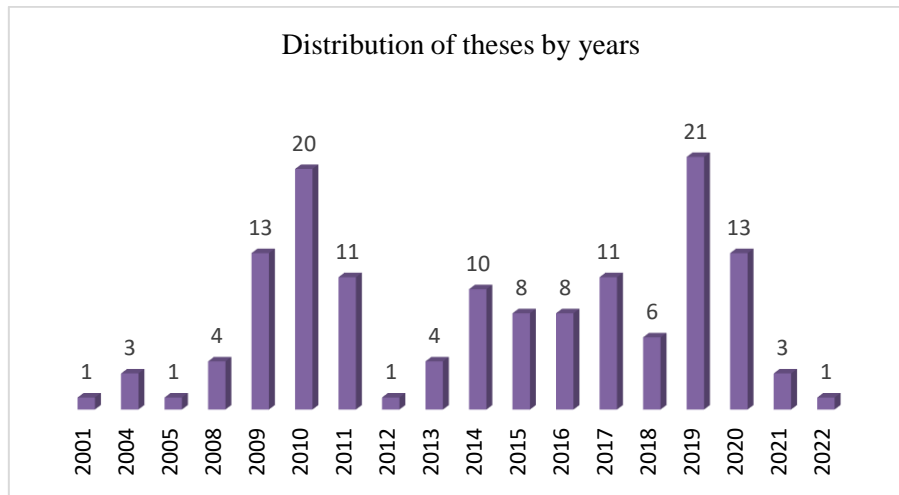

Figure 2. Distribution of Graduate Theses by Years

When the distribution of graduate theses by years is examined in Figure 2, it has been determined that graduate theses in the field of Social Studies education were published between 2001 and 2022. It is seen that the highest number of postgraduate theses were published 21 in 2019, 20 in 2010, 13 in 2009 and 2020, and 11 in 2011, 2014, and 2017. It is seen that the least number of postgraduate theses were published in 2001, 2005, 2012, and 2022, one each.

The postgraduate theses for the Social Studies course according to the universities in which they were published? Findings for the sub-problem are given in Figure 3.

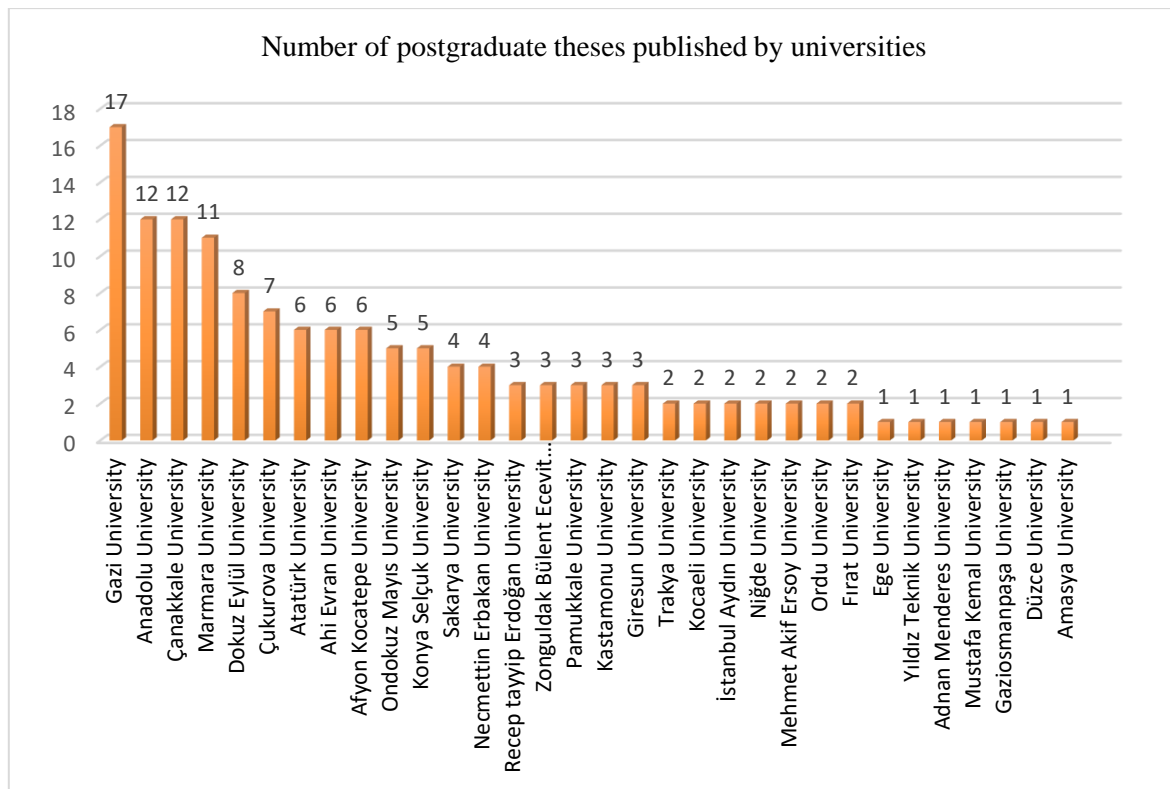

Figure 3. Distribution of Postgraduate Theses by Universities

When the universities where postgraduate theses are published in the field of Primary School Social Studies are examined, Gazi University has come to the fore with the highest number of 17 postgraduate theses. Gazi University was followed by Anadolu and Çanakkale University with 12 postgraduate theses, and Marmara University with 11 each. Ege, Yıldız Teknik, Adnan Menderes, Mustafa Kemal, Gaziosmanpaşa, Düzce, and Amasya Universities were found to be the universities that published the least postgraduate thesis in this field.

Social Studies course according to the research method? Findings for the sub-problem are given in Figure 4.

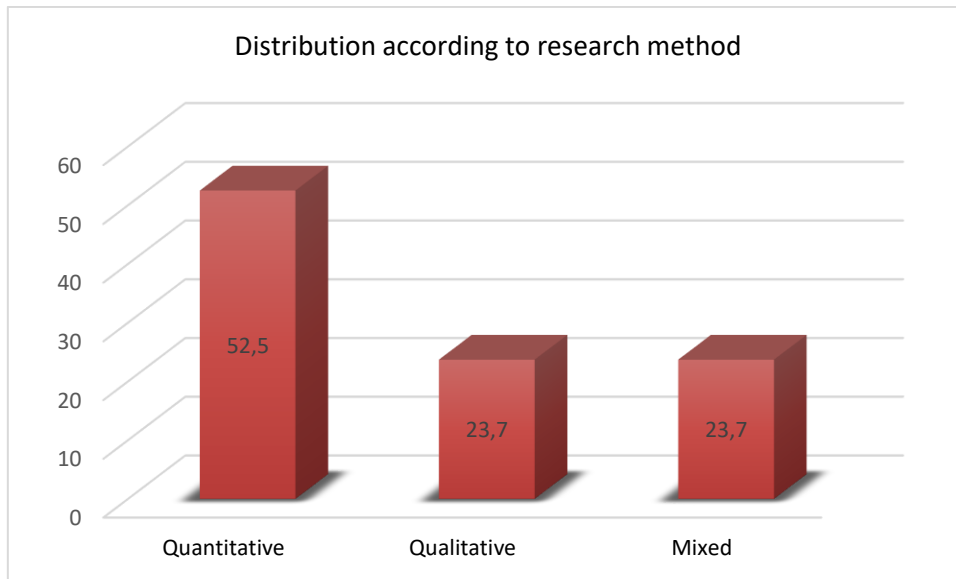

Figure 4. Percentage Distribution of Research Method Used in Graduate Theses

When the research method used in the postgraduate theses on Primary School Social Studies is examined in Figure 4, 52.5% (f=73) of the postgraduate theses included in the research are quantitative, 23.7% (f=33) are qualitative and 23% Mixed method was used in 0.7 of them (f=33). According to the findings, it is seen that quantitative research methods in postgraduate theses include more than half of the total studies, and qualitative and mixed studies are at the same rate.

How is the distribution of the postgraduate theses made for the Social Studies course according to the study group? Findings for the sub-problem are given in Table 1.

Table 1. Distribution of Graduate Theses by Study Groups

		<i>Codes</i>	<i>f</i>
Student (96)		4th grade students	67
		5th grade students	22
		4th and 5th grade students	4
		2nd and 4th grade students	1
		6th and 7th grade students	1
		Primary school students	1
Teachers (42)		4th grade teachers	10
		5th grade teachers	4

	4th and 5th grade teachers	13
	Social Studies teachers	7
	Primary school teachers	6
	Unified primasry school teacher	1
	Teacher candidates	1
	Textbooks	8
	Daily newspapers	2
	Parents	1
Other (15)	Websites	1
	100 essential artifacts	1
	Daily newspapers	1
	Animation movies	1

When the study groups of the postgraduate theses on Primary School Social Studies are examined in Table 1, it is seen that there are 96 studies in the student category, 42 studies in the teacher category, and 15 studies in the other categories. The reason why 153 codes were formed under categories in 139 postgraduate theses in the research is that the working group of some theses includes more than one type of participant. In the studies that included students in the study group, research was carried out on primary school fourth-grade students (f=67), while studies on fourth and fifth-grade teachers (f=13) were mostly conducted on teachers. In the other category, it is seen that the study group of postgraduate theses is mostly textbooks (f=8).

How is the distribution of the postgraduate theses made for the Social Studies course according to the data collection tools? Findings for the sub-problem are given in Figure 5.

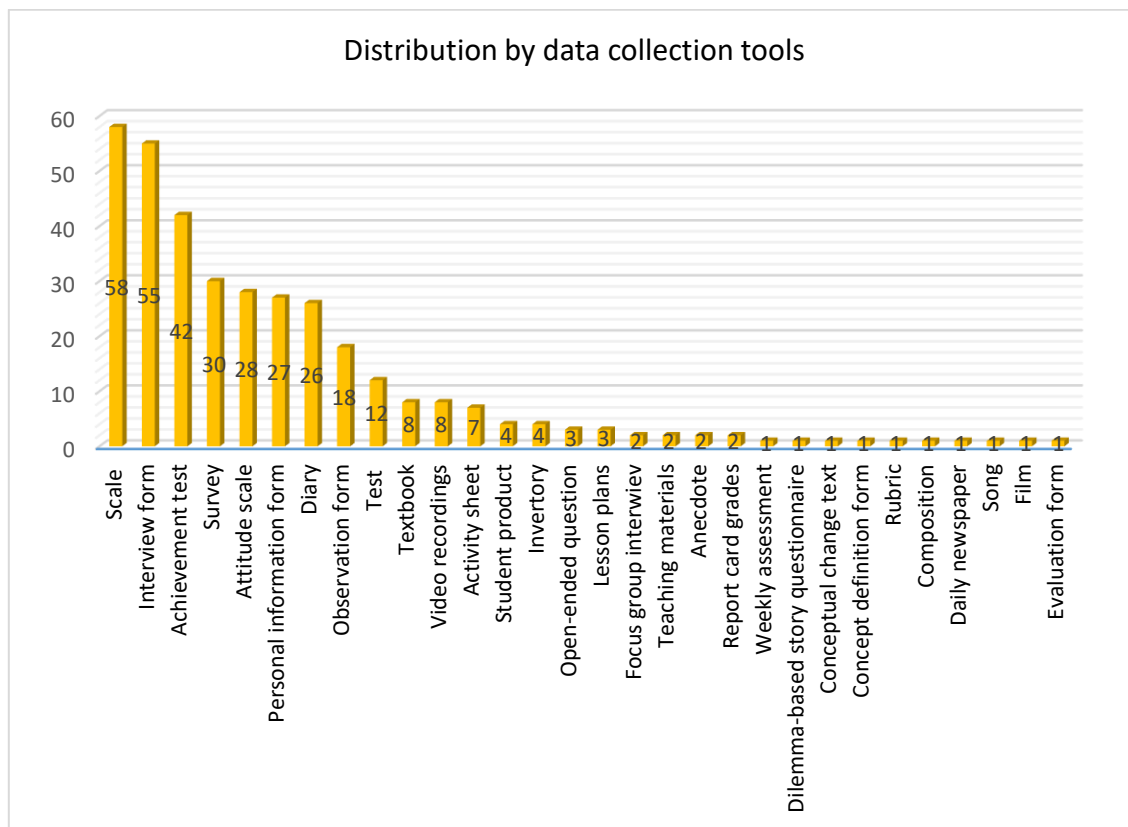

Figure 5. Distribution of data Collection Tools Used in Graduate Theses

When the data collection tools used in the postgraduate theses on Primary School Social Studies are examined in Figure 5, it is seen that the scale (f=56), interview form (f=55), and achievement test (f=42) are used the most. It has been revealed that the least data collection tools used in postgraduate theses are weekly evaluation, a question form consisting of dilemma stories, conceptual change text, concept determination form, rubric, composition, newspaper, song, film, and activity evaluation form. Although there were 139 postgraduate theses in the study group of the research, the reason for the formation of 351 codes for data collection tools is the use of more than one type of data collection tool in some theses.

How is the distribution of the postgraduate theses made for the Social Studies course according to the data analysis type? Findings for the sub-problem are given in Table 2.

Table 2. Distribution of postgraduate theses by data analysis type

<i>Main theme</i>	<i>Child theme</i>	<i>f</i>
Quantitative data analysis type	T-test	76
	Descriptive statistics	60
	ANOVA	34
	Mann-Whitney U	23
	Wilcoxon signed-row test	20
	Chi-square test	8
	Correlation analysis	6
	ANCOVA	5
	Cronbach alpha	2
	MANOVA	1
	Regression	1
	Factor analysis	1
	Qualitative data analysis type	Content analysis
Descriptive analysis		20
Document analysis		5
Thematic analysis		2
Macro and micro analysis		1

When the data analysis types of postgraduate theses on Primary School Social Studies are examined in Table 2, it is seen that there are 237 studies in the study group using quantitative data analysis and 75 studies using qualitative data analysis type. The reason for using 312 data analysis types in 139 postgraduate theses in the research is that some theses contain more than one type of data analysis. In studies with quantitative data type in the study group, t-test (f=76), descriptive statistics (f=60), and ANOVA (f=34) analyses were used the most. In the qualitative data analysis type, it was seen that content (f=47) and descriptive (f=20) analysis were used the most.

How is the distribution according to the content of the postgraduate theses made for the Social Studies course? Findings for the sub-problem are given in Table 3.

Table 3. Distribution of graduate theses by content

<i>Topics</i>	<i>f</i>	<i>Sample graduate theses</i>
Effectiveness of teaching method-technique	54	Akaydin (2016), Erdem Zengin (2014), Taneri (2017)
Teacher opinions	26	Aktepe (2016), Bayram (2019)
Student opinion, perception, and success	21	Bilgic (2018), Özgün (2019), Toğrul (2014)
Social Studies program	8	Chief Conversation (2011), Yontar (2013)
Social Studies textbook	8	Danabas (2020), Kaya (2013)
Social Studies skills	7	Balbag (2016), Erbil (2021)
Values education	6	Çengelci (2010), Harmancı (2014)
Misconception in Social Studies	3	Cinal (2019), Dagdelen (2017)
Ataturkism issues	1	Pencil (2021)
Local community work	1	Thessaloniki Moon (2010)
Material used in Social Studies course	1	Bircan Kaya (2011)
Visual culture studies	1	Bozkurt (2019)
Problems in Social Studies Education	1	Alatas (2008)
Opinions of families about the Social Studies course	1	Polat Zafer (2019)

According to Table 3, when the Social Studies topics in the postgraduate theses are examined, the effectiveness of teaching method-techniques (f=54), teacher opinions (f=26), student opinions, perception, and success (f=21) are the subjects. In determining the effectiveness of the method-technique applied in the Social Studies course, it is seen that the measurements for success and attitude come to the fore. In the category of student opinion, perception and success, while the views and perceptions towards Social Studies are included, studies that are done as a general screening instead of testing a method-technique are included in success. Social entrepreneurship, global citizenship, financial literacy, spatial thinking, and reflective thinking were included as skills (f=7) in the Social Studies course. It has been revealed that the least included topics in Social Studies are Kemalism, local community studies, the use of materials in the Social Studies course, visual culture studies, problems in Social Studies education and the views of families on the Social Studies course.

How is the distribution of the research according to the teaching methods and techniques used in the postgraduate theses for the Social Studies course? Findings for the sub-problem are given in Table 4.

Table 4. Distribution of teaching methods and techniques used in graduate theses

<i>Teaching methods and techniques</i>	<i>f</i>
Creative drama	6
Cooperative learning	5
Concept cartoon	3
Multiple intelligence theory	3
5E model	2
Educational game	2
Oral history	2
Animation	2
Active learning techniques	2
Role playing	2
Digital game	1
Evidence-based learning	1
Scenario based case study	1
Quantum learning model	1

Storyline approach	1
Toulmin discussion model	1
Brain compatible learning approach	1
Systematic teaching	1
5E and animation	1
GEMS (Great Explorations in Math and Science)	1
Computer-assisted teaching	1
Learning stations	1
Authentic learning	1
Mind mapping	1
Discussion	1
Orienteering	1
GE (Google Earth) app	1
Hypothetical history	1

According to Table 4, when the teaching methods and techniques used in postgraduate theses on primary school Social Studies were examined, it was determined that the drama method (f=6) was used the most. It is seen that the least used teaching methods and techniques in Social Studies are contemporary approaches such as digital game, evidence-based learning, scenario-based case study, quantum learning, storyline approach, and Toulmin discussion model.

CONCLUSION and DISCUSSION

This research, it is aimed to examine the theses about Social Studies teaching in primary school teacher education. In this direction, the general tendencies of the theses on Social Studies teaching in primary school teacher education were determined and it was thought to play a guiding role for further research.

In the research, it was determined that the theses made with Social Studies teaching in classroom teacher education were carried out between 2001-2022 and did not show a balanced distribution according to years. In their study on Social Studies teaching, Geçit and Kartal (2010) emphasized that the completion rates of theses did not show a certain distribution according to years and that the theses on the subject started to be completed after 2000. Considering the years that have passed, it can be said that the situation in question continues similarly. In addition, with the restructuring of education faculties in 1998, it is possible to state that there is a mutually supportive interaction between Social Studies teaching and primary school teacher education. Şahin, Gögebakan Yıldız, and Duman (2011) emphasize that with the restructuring of education faculties in 1998, changes and transformations were experienced in many fields, and they state that Social Studies education fulfills its responsibility in this regard. In addition, it can be said that the beginning of postgraduate education in classroom teacher education within universities also contributed to this issue. However, in the research, it was concluded that the theses completed reached the highest number in 2019. It is thought that this situation is caused by the desire of researchers doing research in the field of classroom teaching to benefit from different disciplines, the change in graduate regulations that took place in 2016, and the increase in the number of scientists researching these subjects. As a matter of fact, Özdemir (2023) states in his research that there was an increase in the number of theses made in the field of classroom teaching, and received support from different

disciplines in 2019. From this point of view, it is possible to state that the research results are supported by the literature.

Another result of the research is that most of the completed theses are in Gazi University. It is thought that this situation is because the instructors frequently prefer the subject of Social Studies teaching in primary school teacher education and they play an informative role in this regard to their students. Another result reached in the research is that the study groups of the completed theses are mostly composed of students, and they are studied with students studying in the 4th grade of primary school. Conducting studies with students is a highly accepted and functional outcome of the constructivist approach, which is a student-centered system. Putting a crowd in the learning center at the center of scientific studies is a move that supports educational success. When the literature on this subject is examined, it is seen that this result and the predicted thought in the research overlap with the research result of Çamlıbel Çakmak (2018) and are supported by the literature.

In the study, research methods used in theses related to the subject were also examined and it was concluded that the most frequently used method was quantitative. Although Social Studies teaching is a verbal-oriented course, the preference of quantitative research method as a research method can be considered as a deficiency since it does not provide in-depth knowledge acquisition. In addition, the ease of measurements based on the quantitative approach is thought to be effective in this regard. As a matter of fact, Karakuş (2020) reached a similar conclusion in his research and drew attention to the same deficiency. In addition, scales, which are data collection tools suitable for the nature of the quantitative research method, were determined as the most frequently used measurement tool in the current study. Karadağ (2014) and Oğuz Haçat and Demir (2018) stated in their research that scales are the most frequently preferred measurement tools used in theses related to Social Studies teaching. From this point of view, it can be said that the result reached in the research is supported by the literature.

Since the quantitative research method related to Social Studies teaching is frequently used in primary school teacher education and scales are used as data collection tools, analysis methods suitable for this method and measurement tools were preferred in the analysis of the data. So much so that the t-test, which aims to determine the level of significance between any two situations, has been determined as the most frequently used quantitative data analysis method in the research. Among the reasons for preferring the t-test is the idea of revealing the effect of any situation (success, attitude, motivation, etc.) in Social Studies teaching from another situation (studying, doing activities, employing different teaching methods-techniques, etc.). However, content analysis was determined as the most frequently used analysis type in qualitative studies. It is thought that the reason why content analysis is frequently preferred as a qualitative data analysis method in the theses is due to the understanding of having in-depth knowledge of the subject and revealing various situations by establishing connections between the data.

Another phenomenon examined in the study is to determine the contents of the completed theses related to Social Studies teaching in primary school teacher education. The result for this purpose is; The reason is that these mostly aimed to examine the effectiveness of teaching methods and techniques. Social Studies course is the integration of Social Sciences into education, formed by the coming together of many disciplines. Therefore, a wide variety of complex information is inherent in this course. As such, it is necessary to employ different methods and techniques and examine their effectiveness in transferring the subjects, concepts and information aimed to be taught. Because of this, it is thought that the content of the theses that are completed focuses on examining the effectiveness of teaching methods and techniques. Similar to this conclusion reached from the research, Geçit and Kartal (2010), Yıldız and Duman (2009) and Tarman, Acun and Yüksel (2010) examined the effects of teaching methods and techniques in Social Studies teaching in their studies.

In the research, it was concluded that the most preferred teaching methods and techniques in the theses about Social Studies teaching in primary school teacher education were creative drama, cooperative learning and concept cartoons. Creative drama, due to its nature and content, is a method that is frequently preferred to inform and raise awareness about social and social issues (Aytas & Ozcan, 2019). With this feature, it is thought that primary school teachers often use it in Social Studies teaching to bring their students to social consciousness and to present academic subjects to them by making them fun. Similarly, social activities and group work enable students to learn and support each other. This improves cooperation among students. As a matter of fact, Özdemir (2021) emphasizes in his study that cooperation has an important role in conveying social issues in teaching activities. In addition, Can Yaşar and Aral (2011) state that with creative drama, cooperation between students will increase and its reflections on educational environments will be positive. In addition, concept cartoons are frequently used in theses related to Social Studies teaching. Concept cartoons; It is a pictorial expression of the discussion made by three or more characters (Demir, 2008). Concept cartoons, which students enjoy and motivate while reading, are frequently used in Social Studies teaching due to these features.

SUGGESTIONS

Based on the results obtained from the research, the following suggestions can be made;

In this study, completed theses related to Social Studies teaching in primary school teacher education were examined. In future research, studies can be carried out to create cooperation between Social Studies teaching and different disciplines.

In this study, completed theses related to Social Studies teaching in primary school teacher education were examined. In other studies, different scientific studies (books, articles, papers, etc.) on the subject can be examined.

ETHICAL TEXT

In this article, journal writing rules, publication principles, research and publication ethics rules, journal ethics rules were followed. Responsibility for all kinds of violations related to the article belongs to the authors. Ethics committee approval of the article was obtained from Ordu University Social and Human Sciences Research Ethics Committee with the decision numbered 2203-11 on 26/01/2023.

Author(s) Contribution Rate: The authors declared no conflict of interest. The contribution rates of the researchers in this study are as follows: 1. Author (50%) and 2. Author (50%).

REFERENCES

- Akhan, E., Mert, H. & Acar, H. (2020). Yaratıcı drama yöntemi ile değerler eğitimine bir örnek: Türk tarihinden yükselen evrensel mesajlar. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 15 (Özel Sayı1), 1-24.
- Aksüt, S. (2016). *5. Sınıf sosyal bilgiler dersinde drama yönteminin öğrenci başarısına, tutumuna ve kalıcılığa etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi.
- Aytas, G. & Ozcan, S. (2019). *An examination of drama studies based on Turkish education subjects. Journal of Mother Tongue Education*, 7(1), 235-255.
- Azizah, N., Prasetyo, A. C., Dini, N., Wulandari, V., & Kruesa, M. (2022). Social Inclusive Education Project (SIEP) as a community for handling children with special needs in rural areas. *Indonesian Journal of Community and Special Needs Education*, 2(1), 41-50.
- Barr, R., Barth, J., & Shermis, S. (2013). Sosyal bilgilerin doğası. Pegem Akademi.
- Bursa, S. (2022). 2018 Sosyal bilgiler öğretim programının solo taksonomisine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 1015-1032.
- Can Yaşar, M., & Aral, N. (2011). Examination of postgraduate theses in the field of drama in pre-school in Turkey. *Journal of Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education*, 1(22), 70-90.
- Çamlıbel-Çakmak, Ö. (2018). Okulöncesi eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. 1. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Yeni Ufuklar Kongresi, Bildiriler kitabı, S: 286-299. İstanbul.
- Demir, Y. (2008). *Kavram Yanılgılarının Belirlenmesinde Kavram Karikatürlerinin Kullanılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Atatürk Üniversitesi.
- Demirezen, S., & Akhan, N. E. (2016). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 16, (USBES Özel Sayı II), 1206-1223.
- Er Tuna, Y., & Kaya, H. (2022). Sosyal bilgiler öğretimi kapsamında müze ve müze eğitimine yönelik yapılmış lisansüstü tezlerinin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(19), 515-529.
- Geçit, Y., & Kartal, A. (2010). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi araştırma konuları üzerine bir inceleme. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*. 11(13), 101-107.
- Günaydın, G. (2008). *İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler öğretiminde drama yönteminin erişimi ve tutum üzerindeki etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.

- Haçat, S. O., & Demir, F. B. (2018). Sosyal Bilgiler eğitimi üzerine yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi (2002-2018). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(15), 948-973.
- İlk, G., & Açıklın, M. (2014). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarına yönelik görüşlerinin ve deneyimlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(219), 57-88.
- Karakuş, S. (2020). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 61-76.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *İlköğretim Sosyal Bilgiler öğretim programı ve kılavuzu*. Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Nacional Council for the Social Studies. (1993). *The social studies professional*. Washington DC: National Council for the Social Studies.
- Öğdür, R., & Meydan, A. (2022). Sosyal bilgiler öğretiminde öğretmen adaylarının dijital öykü kavramına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 8(1), 67-97.
- Özdemir, C. (2021). *Hayat bilgisi dersinde yer alan sorumluluk değeri ve iş birliği becerisinin kazandırılmasında uzman mantosu yaklaşımının etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Trabzon Üniversitesi.
- Özdemir, C. (2023). Türkiye’de sınıf eğitimi alanında yaratıcı drama yöntemi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 18(1), 1-20.
- Savage, T. V. (1996). *Effective teaching in elementary social studies*. A Simon and Schuster Company.
- Şahin, M., Göğebakan Yıldız, D., & Duman, R. (2011). Türkiye’deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121.
- Şahin, M., Yıldız, D. G., & Duman, R. (2011). Türkiye’deki Sosyal Bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2). 96-121.
- Tarman, B. (2006). Analysis of the Controversial Issues in Turkish Social Studies/History Education in Regard to the European Union Standards. (Unpublished Doctoral Dissertation), Penn State University.
- Toprak, T. (2022). 2018 *Sosyal bilgiler öğretim programı ve ders kitaplarında küreselleşme olgusunun incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi.
- Uğur, A., Çoşkun Keskin, S., & Şenel, T. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 2018 sosyal bilgiler öğretim programına yönelik görüşleri. *Öğretmen Eğitimi ve Öğretim*, 3(1), 17-37.

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNE YÖNELİK YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Öz

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak doküman incelemesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, YÖKTEZ’de (Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi) bulunan ve konu başlığı “Sosyal Bilgiler Öğretimi” olarak dizinlenen 255 lisansüstü tez oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise YÖKTEZ’de detaylı tarama sekmesinde “İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı”, “Sınıf Eğitimi Bilim Dalı”, “Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı”, “Sınıf Öğretmenliği Eğitimi” ve “Temel Eğitim Anabilim Dalı” seçeneklerinin her birinde “Sosyal Bilgiler Öğretimi” dizinleriyle taranmış olan 110 yüksek lisans tezi ve 29 doktora tezi olmak üzere toplam 139 lisansüstü tez oluşturmaktadır. Veriler, tez inceleme formu aracılığıyla toplanmıştır. Tez inceleme formunda; sınıf öğretmenliği alanında Sosyal Bilgiler Öğretimi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin tamamlanma yılları, yapıldığı üniversiteler, araştırma yöntemleri, çalışma grupları, veri toplama araçları ve analizleri, içerikleri ve kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri değişkenleri yer almaktadır. Araştırmada; sınıf öğretmenliği alanında Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerinin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, tezlerin en çok 2019 yılında bitirildiği, en fazla tezin Gazi Üniversitesi bünyesinde yapıldığı, en fazla nicel araştırma yöntemi kullanıldığı, çalışma grubu olarak en fazla ilkokul 4. sınıf öğrencileri ile çalışıldığı, veri toplama aracı olarak sıklıkla ölçeklere başvurulduğu, veri analizi olarak nicel araştırmalarda t-testi, nitel araştırmalarda içerik analizi kullanıldığı, içerik olarak en fazla öğretim yöntem-tekniklerinin etkisinin araştırıldığı ve kullanılan yöntemler arasında en fazla yaratıcı drama yönteminin olduğu sonuçlarına ulaşılmış ve bu sonuçlar doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Sınıf öğretmenliği, sosyal bilgiler, doküman inceleme.

GİRİŞ

İnsanı ve insana ait olan faktörleri ele alan ve pek çok disiplinin bir araya gelmesiyle oluşan sosyal bilimler, sosyal olguları ve olayları ele almasından kaynaklı olarak kapsamlı bir özelliğe sahiptir (Barr, Barth ve Shermis, 2013). Bu özelliği, geniş kitlelere hitap etmesini mümkün kılmakta ve sosyal oluşumların yapılandırılmasını kolaylaştırmaktadır. Geniş kitleler, toplumun dinamiklerini oluşturmakta ve sağlıklı toplumsal yapıların korunmasını sağlamaktadır. Bununla birlikte, geniş kitlelere hitap eden ve onları ele alan sosyal bilimler, eğitim alanında da varlığını sürdürmek durumundadır. Sosyal bilimlerin eğitim alanında varlığını sürdürmesini sağlayan Sosyal Bilgiler dersi, günlük hayat, toplumsal yaşayış, aktif vatandaşlık ve sosyal katılım gibi konuların ele alındığı oldukça özel bir derstir (Er Tuna ve Kaya, 2022). Savage (1996) de bu dersi; sosyal bilim dallarından gelen içeriklerin vatandaşlar tarafından daha sonraki hayatlarında etkili bir şekilde kullanmalarına yarayan bir ders olarak tanımlamaktadır.

Sosyal Bilgiler dersini kapsamlı biçimde tanımlayan Ulusal Sosyal Araştırmalar Konseyi (NCSS, 1993), bu dersi; aktif vatandaşlık yetkinlikleri kazanmak üzere edebiyat, sanat ve sosyal bilimleri disiplinler arası bir bakış açısıyla birleştirerek öğrencilerin kullanımına sunan bir çalışma alanı olarak tanımlamaktadır. Sosyal Bilgiler dersi kapsamında öğrencilerin görev ve sorumluluklarını bilerek çağın gerekliliklerine uyum sağlayabilecek vatandaşlar olarak yetişmeleri amaçlanmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Sosyal Bilgiler eğitimi içerisinde yer alan bu kazanımlar hem öğrencilerin hem de öğretmen adaylarının gerek sosyal gerek akademik yönden gelişimini desteklemekte ve topluma uyumlarını kolaylaştırmaktadır (Azizah, Prasetyo, Dini, Wulandari & Kruesa, 2022; Demirezen & Akhan, 2016; İlk & Açıklın, 2018). Ek olarak, bu ders aracılığı ile öğrencilerin eleştirel, yaratıcı ve yansıtıcı düşünme becerilerinde artışlar meydana gelmektedir (Akhan, Mert ve Acar, 2020; Aksüt, 2016; Günaydın, 2008). Öğrenciler açısından bu kadar önemli olan dersin öğretimi de en az kendisi kadar önemlidir. Sosyal bilgiler dersi ilköğretim 4. sınıfta başlayıp 7. sınıfa kadar devam eden bir derstir. Dolayısıyla bu dersin temellerinin ilkokullarda sınıf öğretmenleri tarafından atıldığını söylemek mümkündür.

Sınıf öğretmenliği, ilkokul 1-4. sınıflar arasında faaliyet gösteren bir öğretmenlik branşıdır. Günümüzde sınıf öğretmenleri, eğitim fakültelerinin Temel Eğitim Bölümlerinde yer alan sınıf öğretmenliği programlarında yetiştirilmektedir. Dört yıllık lisans eğitimlerinin ardından sınıf öğretmeni olarak mezun olan öğrenciler, kabul şartlarını sağladıklarında isterlerse lisansüstü eğitimlerine devam edebilmektedir. Bu eğitim sayesinde kendi alanlarında uzmanlaşan öğretmenler, uygulamaya dönük öğretim yeteneklerini ve yetkinliklerini teorik bilgilerle ve ilgili alan yazınıla desteklemektedir. Böylelikle, bilim dünyasında var olan bilgilerle kendilerini sürekli geliştirme fırsatı bulmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin lisansüstü eğitimleri kapsamında çalışarak uzmanlaşabilecekleri alanlardan biri de Sosyal Bilgiler öğretimidir. Lisansüstü düzeyde sınıf öğretmenleri tarafından çalışılan Sosyal Bilgiler eğitimi, sınıf öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler dersi ile ilgili sahip oldukları teorik alt yapılarını zenginleştirmekte, bilim dünyasında meydana gelen değişim ve gelişimleri yakından takip etmelerini sağlamakta ve derslerinde daha etkili bir öğretim süreci geçirmelerine katkıda bulunmaktadır.

Alan yazında, Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapılmış pek çok çalışmanın varlığı dikkat çekmektedir. Bu çalışmaların Sosyal Bilgiler dersinin kapsamlı olmasından kaynaklı olarak odaklarının çok yönlü olduğu söylenebilir. Bununla birlikte, özellikle son yıllarda yapılan çalışmalarda genellikle dokümanların incelenmesi üzerine bir eğilim gösterdiğini ifade etmek mümkündür. Bu çalışmalara; Sosyal Bilgiler öğretim programlarını inceleme (Bursa, 2022), Sosyal Bilgiler ders kitaplarını inceleme (Toprak, 2022), Sosyal Bilgiler öğretmenleri ve öğretmen adayları ile ilgili yapılmış çalışmaları inceleme çalışmaları (Uğur, Çoşkun Keskin ve Şenel, 2022; Ögdür ve Meydan, 2022) örnek verilebilir. Araştırma, yüksek lisans ve doktora düzeyinde yer alan ve sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapılmış çalışmaların incelenmesi yönüyle diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Aynı zamanda, son yıllarda sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili nasıl bir profil çizildiği ile ilgili diğer araştırmacılara ve uygulayıcılara bilgi vermesi yönünden alan yazına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle, ilgili alan yazında sınıf öğretmenliği eğitiminde sosyal bilgiler öğretimi odaklı çalışmaları çeşitli değişkenler açısından inceleyen araştırmaların varlığına rastlanılmadığını söylemek mümkündür. Bu çıkış noktasından hareketle araştırmanın amacı, sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapılmış tezleri çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlar oluşturulmuştur:

1. Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin,
 - a. Yayınlandıkları yıllara göre dağılımı nasıldır?
 - b. Yayınlandıkları üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
 - c. Araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?
 - d. Çalışma grubuna göre dağılımı nasıldır?
 - e. Veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?
 - f. Veri analiz türüne göre dağılımı nasıldır?
2. Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin içeriğine göre dağılımı nasıldır?
3. Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklere göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

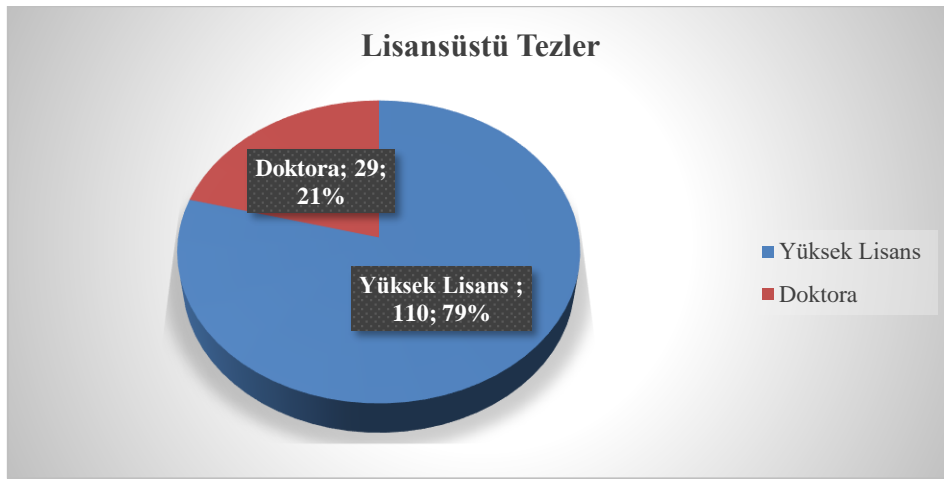
Araştırma Modeli

Türkiye’de ilkökul Sosyal Bilgiler alanında yapılan lisansüstü tezlerin betimlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiş olan bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Doğal ortamı içerisinde olgu ve olayların bütüncül bakış açısı ile gözlem, görüşme ve doküman gibi veri toplama araçları kullanılarak ortaya konulan çalışmalar nitel araştırma olarak ifade edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmanın amacı doğrultusunda nitel araştırma içerisinde

yer alan ve yazılı ürünlerin incelenmesinde kullanılan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. İlkokul Sosyal Bilgiler alanında yapılan lisansüstü tezlerin yılları, tezlerin yayınlandıkları üniversiteler, kullanılan araştırma yöntemi, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri analiz türü, kullanılan yöntem ve teknikler, tezlerde yer alan konulara ilişkin olarak var olan durum ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) tez veri tabanında yer alan ilkökul sosyal bilgiler eğitimi alanıyla ilgili lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Belirlenen amaç doğrultusunda 150 tane lisansüstü tez tespit edilmiş, 8 tanesinin erişim izninin olmaması, 3'ünün konu dışı olması nedeniyle 139 tane lisansüstü tez çalışma grubunda yer almıştır. Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı Şekil 1'de yer almaktadır.

Şekil 1. Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 1 incelendiğinde ilkökul sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılmış olan çalışmaya dâhil edilmiş lisansüstü tezlerin 29'u (%21) doktora, 110'u (%79) yüksek lisans düzeyinde üretilmiş olan tezlerden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın amacına uygun olarak "Tez İnceleme Formu" hazırlanmıştır. Hazırlanan form, "Tezin yayın kodu", "Tez türü", "Tezin yayınlandığı yıl", "Tezin yayınlandığı üniversite", "Araştırma yöntemi", "Çalışma grubu", "Veri toplama aracı", "Veri analiz türü", "Kullanılan yöntem ve teknikler", "Araştırmanın konusu" kategorilerinden oluşmaktadır. Formda yer alan kategorilere ilişkin 5 uzmandan görüş alınmış, elde edilen görüşlere göre gerekli olan düzeltmeler yapılarak forma son hali verilmiştir. Tez inceleme formu elektronik ortamda MS Office Excel programı üzerinden hazırlanmış olup her bir kategori için bir sütun açılmıştır. Lisansüstü tezlerden elde edilen veriler belirtilen sütunların altına işlenmiştir.

Verileri Toplanması

Araştırma verilerinin toplanma sürecinde YÖK Tez Merkezi veri tabanından yararlanılmıştır. Lisansüstü tezlerin taranmasında gelişmiş tarama kısmından anahtar kelimeler girilmeden “tümü” işaretlenip tarama yapılmıştır. Tarih aralığı belirtilmeden izinli ve onaylanmış kısımlar işaretlenmiştir. Bu aşamalardan sonra “ilkokul”, “sınıf öğretmeni”, “Sosyal Bilgiler” “sınıf öğretmeni adayı” anahtar kelimeleri kullanılarak tarama gerçekleştirilmiştir. Elde edilen lisansüstü tezler, “Sınıf öğretmenliği” ve “Sınıf eğitimi” bilim dallarında yapıma kriterlerine göre incelenmiş olup 139 lisansüstü tezin kodlaması Tez İnceleme Formuna yapılmıştır. YÖK Tez Merkezi üzerinden yapılan taramalar 1 Ekim-30 Kasım 2022 tarihleri arasında yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Türkiye’de ilkökul Sosyal Bilgiler alanında yapılan lisansüstü tezlerden elde edilen veriler ile doldurulmuş olan form araştırmanın amaçlarına göre içerik analizine tabi tutulmuştur. Verilerin belirlenen kavramların ve temaların bir araya getirilerek anlaşılabilir bir şekilde verilerin düzenlenmesi içerik analizi olarak tanımlanmaktadır. YÖK Tez Merkezi veri tabanından kriterlere göre belirlenmiş lisansüstü tezlerden elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından MS Office Excel programı üzerinden kodlanmış, ortak kodlardan temalar oluşturulmuştur. Araştırmacıların gerçekleştirdiği kodlamaların karşılaştırılmasında Miles ve Huberman’ın (1994) kodlayıcı güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen kodlamaların güvenilirlik değeri 0.89 olarak bulunmuş olup bu değer 0.70’den yüksek olmasından dolayı kodlayıcı güvenilirliğinin sağlandığı ifade edilebilir. Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda elde edilen bulguların sunulmasında grafik ve frekans tabloları kullanılmıştır. Analiz sürecinde lisansüstü tezlerin içeriklerine yönelik ekleme veya yorumlar yapılmamış, lisansüstü tezlerin yılları, tezlerin yayınlandıkları üniversiteleri, kullanılan araştırma yöntemi, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri analiz türü durumlarında sayıya dikkat edilmiştir. Araştırmanın geçerliliğinin sağlanmasında inandırıcılık, teyit edilebilirlik ve aktarılabirlik kriterleri dikkate alınmıştır. İnandırıcılık verilerin derinlemesine toplanması ile teyit edilebilirlik gerçekleştirilen analizlerin dijital ortamda saklanması ile aktarılabirlik de detaylı betimleme ve amaca uygun çalışma grubu belirleme ile sağlanmıştır.

BULGULAR

Türkiye’de ilkökul Sosyal Bilgiler alanında yapılan lisansüstü tezler araştırmanın alt amaçları doğrultusunda analiz edilmiş ve ortaya çıkan bulgular grafik ya da tablo olarak aşağıda sunulmuştur.

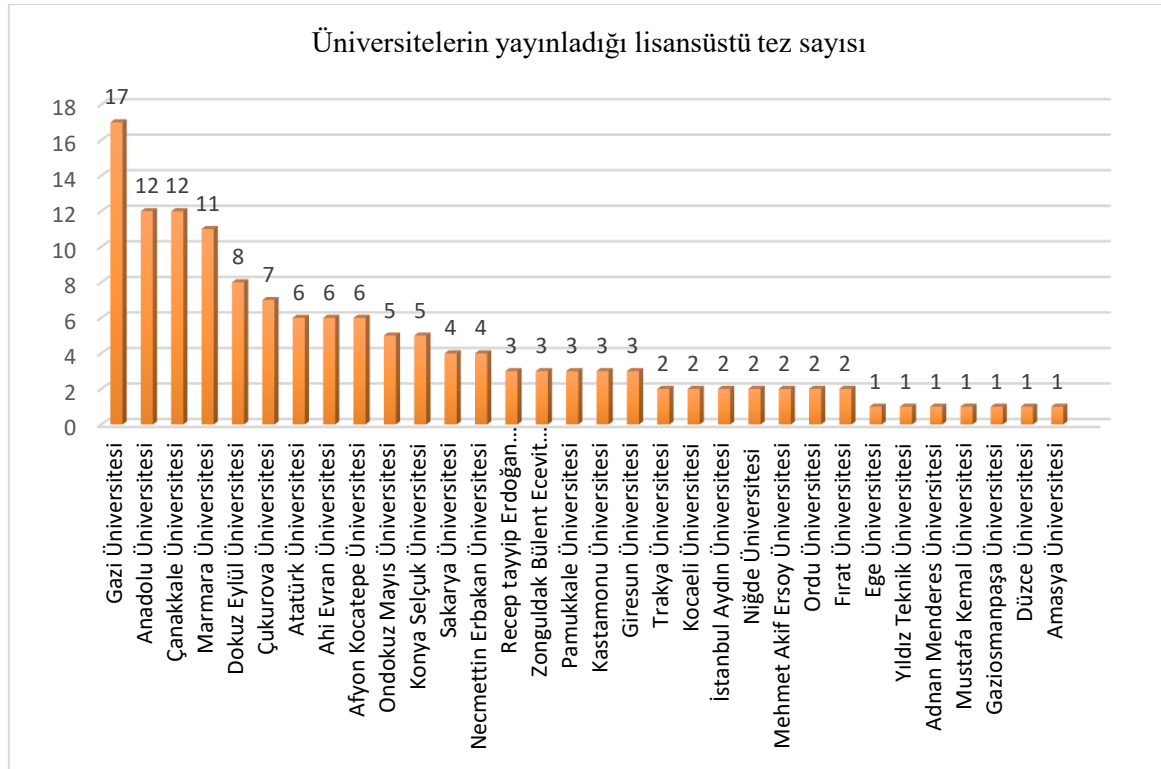
Araştırmanın “Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin yayınlandıkları yıllara göre dağılımı nasıldır?” alt problemine yönelik elde edilen bulgular Şekil 2’de yer almaktadır.

Şekil 2. Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı Şekil 2’de incelendiğinde, Sosyal Bilgiler eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin 2001- 2022 yılları arasında yayımlandığı tespit edilmiştir. En çok sayıda lisansüstü tez 2019 yılında 21 adet, 2010 yılında 20 adet, 2009 ve 2020 yılında 13 adet, 2011, 2014 ve 2017 yılında 11 adet olarak yayımlandığı görülmektedir. En az sayıda lisansüstü tezin ise 2001, 2005, 2012 ve 2022 yıllarında birer adet olacak şekilde yayımlandığı görülmektedir.

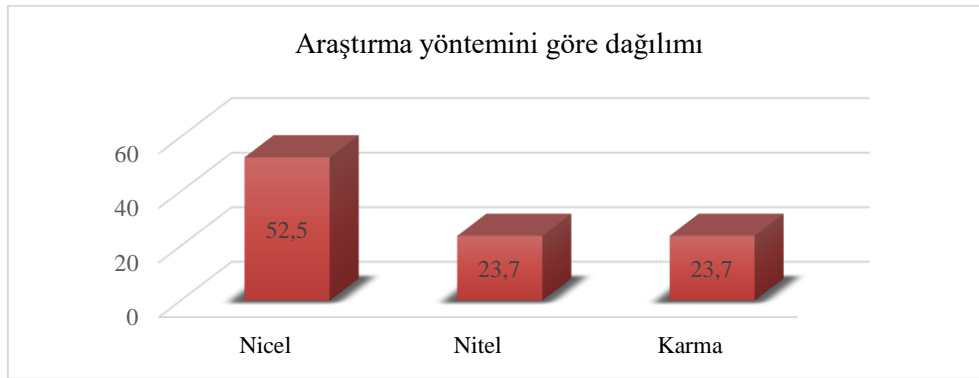
Araştırmanın “Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin yayımlandıkları üniversitelere göre dağılımı nasıldır?” alt problemine yönelik elde edilen bulgular Şekil 3’te yer almaktadır.

Şekil 3. Lisansüstü Tezlerin Yayımlandığı Üniversitelere Göre Dağılımı

İlkokul Sosyal Bilgiler alanında lisansüstü tezlerin yayınlandığı üniversiteler incelendiğinde en yüksek sayıya 17 lisansüstü tez ile Gazi Üniversitesi ön plana çıkmıştır. Gazi Üniversitesi'ni 12'şer adet lisansüstü tez yayınlama ile Anadolu ve Çanakkale Üniversitesi, 11 ile Marmara Üniversitesi takip etmiştir. Ege, Yıldız Teknik, Adnan Menderes, Mustafa Kemal, Gaziosmanpaşa, Düzce ve Amasya Üniversiteleri ise bu alanda en az lisansüstü tez yayınlayan üniversiteler olduğu görülmüştür.

Araştırmanın "Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?" alt problemine yönelik elde edilen bulgular Şekil 4'te yer almaktadır.

Şekil 4. Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Araştırma Yönteminin Yüzdeleri Dağılımı

İlkokul Sosyal Bilgiler ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemi Şekil 4'te incelendiğinde, araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin %52,5'inde (f=73) nicel, %23,7'sinde (f=33) nitel ve %23,7'sinde (f=33) karma yöntem kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre lisansüstü tezlerde nicel araştırma yöntemlerinin toplam çalışmaların yarısından fazlasını içerdiği, nitel ve karma çalışmaların aynı oranda olduğu görülmektedir.

Araştırmanın "Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin çalışma grubuna göre dağılımı nasıldır?" alt problemine yönelik elde edilen bulgular Tablo 1'de yer almaktadır.

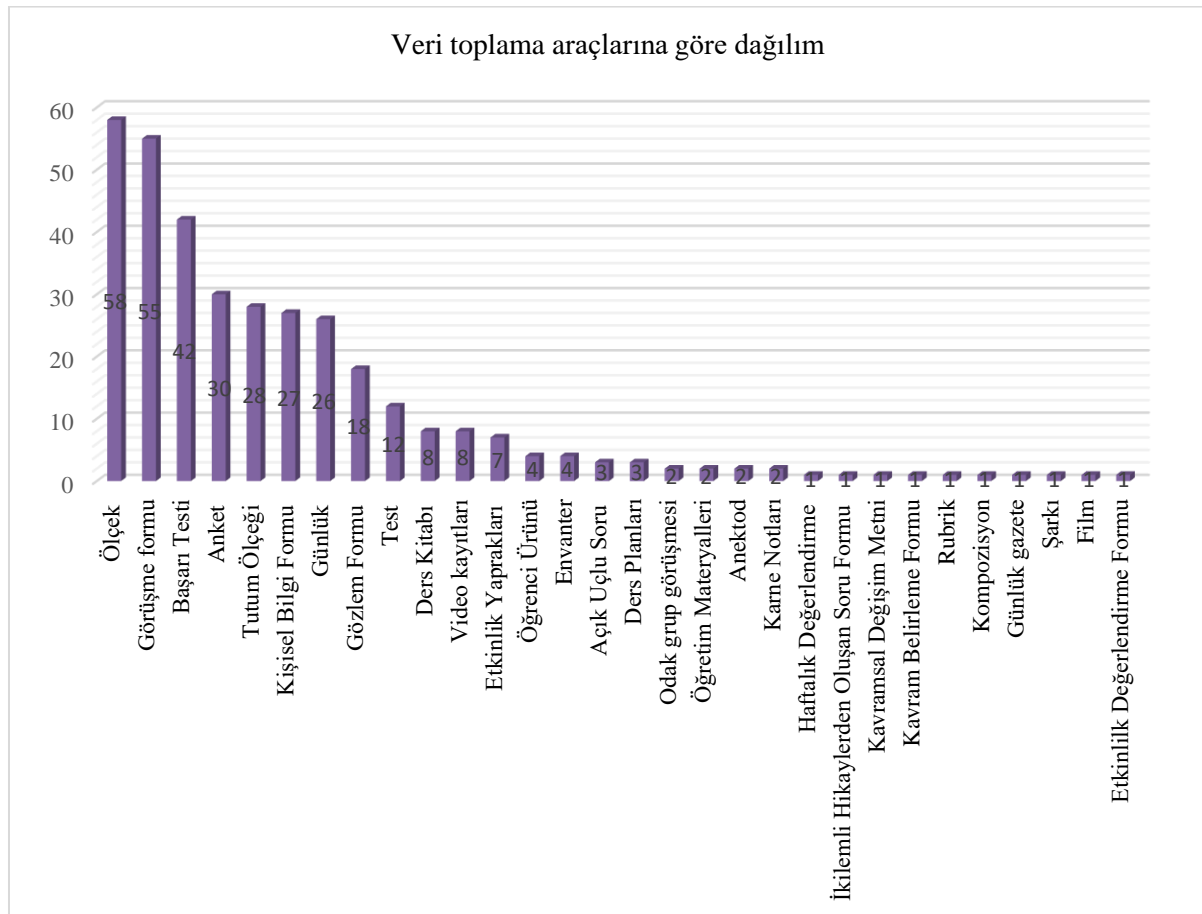
Tablo 1. Lisansüstü Tezlerin Çalışma Gruplarına Göre Dağılımı

	<i>Kodlar</i>	<i>f</i>
Öğrenci (96)	4. sınıf öğrencileri	67
	5. sınıf öğrencileri	22
	4. ve 5. sınıf öğrencileri	4
	2. ve 4. sınıf öğrencileri	1
	6. ve 7. sınıf öğrencileri	1
	İlkokul öğrencileri	1
Öğretmenler (42)	4. sınıf öğretmenleri	10
	5. sınıf öğretmenleri	4
	4. ve 5. sınıf öğretmenleri	13
	Sosyal Bilgiler öğretmenleri	7
	Sınıf öğretmenleri	6
	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni	1
	Öğretmen adayları	1

	Ders kitapları	8
	Günlük gazeteler	2
	Veliler	1
Diğer (15)	İnternet Siteleri	1
	100 temel eser	1
	Günlük gazeteler	1
	Animasyon filmleri	1

İlkokul Sosyal Bilgiler ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin çalışma grupları Tablo 1’de incelendiğinde, çalışma grubunda öğrenci kategorisinde 96, öğretmen kategorisinde 42 ve diğer kategorilerde 15 çalışmanın olduğu görülmüştür. Araştırmada yer alan 139 lisansüstü tezde kategoriler altında 153 kod oluşmuş olmasının nedeni bazı tezlerin çalışma grubunun birden fazla çeşitte katılımcı içermesinden kaynaklanmaktadır. Çalışma grubunda öğrencilerin olduğu araştırmalarda en fazla ilkököl dördüncü sınıf öğrencileri (f=67) üzerine araştırmalar yürütülürken, öğretmenlerde ise en fazla dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenleri (f=13) üzerine araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Diğer kategorisinde ise lisansüstü tezlerin çalışma grubunu en fazla ders kitaplarının (f=8) oluşturduğu görülmektedir.

Araştırmanın “Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?” alt problemine yönelik elde edilen bulgular Şekil 5’te yer almaktadır.

Şekil 5. Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Dağılımı

İlkokul Sosyal Bilgiler ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerde kullanılan veri toplama araçları Şekil 5'te incelendiğinde, en fazla ölçek (f=56), görüşme formu (f=55), başarı testi (f=42) kullanıldığı görülmüştür. Lisansüstü tezlerde kullanılan en az veri toplama araçları ise birer tane ile haftalık değerlendirme, ikilemi hikâyelerden oluşan soru formu, kavramsal değişim metni, kavram belirleme formu, rubrik, kompozisyon, gazete, şarkı, film ve etkinlik değerlendirme formu olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda 139 lisansüstü tez olmasına rağmen 351 adet veri toplama aracına ilişkin kod oluşmasının nedeni bazı tezlerde birden fazla çeşitte veri toplama aracının kullanılmasıdır.

Araştırmanın “Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin veri analiz türüne göre dağılımı nasıldır?” alt problemine yönelik elde edilen bulgular Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Lisansüstü tezlerin veri analiz türüne göre dağılımı

Ana Tema	Alt tema	f
Nicel veri analiz türü	T testi	76
	Betimsel istatistik	60
	ANOVA	34
	Mann-Whitney U	23
	Wilcoxon işaretli sıralar testi	20
	Ki-kare testi	8
	Korelasyon analizi	6
	ANCOVA	5
	Cronbach alfa	2
	MANOVA	1
	Regresyon	1
	Faktör analizi	1
	Nitel veri analizi türü	İçerik analizi
Betimsel analiz		20
Doküman analizi		5
Tematik analiz		2
Makro ve mikro analiz		1

İlkokul Sosyal Bilgiler ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin veri analiz türleri Tablo 2’de incelendiğinde, çalışma grubunda nicel veri analizi kullanılan 237 ve nitel veri analiz türünün kullanıldığı 75 araştırmanın olduğu görülmektedir. Araştırmada yer alan 139 lisansüstü tezde 312 veri analiz türünün kullanılmasının nedeni bazı tezlerin veri analiz türünün birden fazla çeşit içermesidir. Çalışma grubunda nicel veri türünün olduğu araştırmalarda en fazla t-testi (f=76), betimsel istatistik (f=60) ve ANOVA (f=34) analizleri kullanılmıştır. Nitel veri analiz türünde ise en fazla içerik (f=47) ve betimsel (f=20) analizin kullanıldığı görülmüştür.

Araştırmanın “Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin içeriğine göre dağılımı nasıldır?” alt problemine yönelik elde edilen bulgular Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Lisansüstü tezlerin içeriğe göre dağılımı

<i>Konular</i>	<i>f</i>	<i>Örnek lisansüstü tezler</i>
Öğretim yöntem-teknığının etkililiği	54	Akaydin (2016), Erdem Zengin (2014), Taneri (2017)
Öğretmen görüşleri	26	Aktepe (2016), Bayram (2019)
Öğrenci görüş, algı ve başarı	21	Bilgiç (2018), Özgün (2019), Toğrul (2014)
Sosyal Bilgiler programı	8	Başkonuş (2011), Yontar (2013)
Sosyal Bilgiler ders kitabı	8	Danabaş (2020), Kaya (2013)
Sosyal Bilgiler becerileri	7	Balbağ (2016), Erbil (2021)
Değerler eğitimi	6	Çengelci (2010), Harmancı (2014)
Sosyal Bilgilerde kavram yanılgısı	3	Cinal (2019), Dağdelen (2017)
Atatürkçülük konuları	1	Kalem (2021)
Yerel toplum çalışmaları	1	Selanik Ay (2010)
Sosyal Bilgiler dersinde materyal kullanımı	1	Bircan Kaya (2011)
Görsel kültür çalışmaları	1	Bozkurt (2019)
Sosyal Bilgiler eğitimindeki sorunlar	1	Alataş (2008)
Sosyal Bilgiler dersine yönelik ailelerin görüşleri	1	Polat Zafer (2019)

Tablo 3'e göre lisansüstü tezlerde yer alan Sosyal Bilgiler konuları incelendiğinde en fazla öğretim yöntem-teknığının etkililiği (f=54), öğretmen görüşleri (f=26), öğrenci görüş, algı ve başarı (f=21) konularına yer verilmiştir. Sosyal Bilgiler dersinde uygulanan yöntem-teknığın etkililiğini belirleme de başarı ve tutuma yönelik ölçümlerin ön plana çıktığı görülmektedir. Öğrenci görüş, algı ve başarı kategorisinde ise Sosyal Bilgilere yönelik görüş ve algı yer alırken, başarıya bir yöntem-teknik sınanması yerine genel bir tarama olarak yapılan çalışmalar dâhil edilmiştir. Sosyal Bilgiler dersinde yer alan beceriler (f=7) olarak da sosyal girişimcilik, küresel vatandaşlık, finansal okuryazarlık, mekânsal düşünme, yansıtıcı düşünme yer almıştır. Sosyal Bilgilerde en az yer alan konuların Atatürkçülük, yerel toplum çalışmaları, Sosyal Bilgiler dersinde materyal kullanımı, görsel kültür çalışmaları, Sosyal Bilgiler eğitimindeki sorunlar ve Sosyal Bilgiler dersine yönelik ailelerin görüşleri ile ilgili olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın "Sosyal Bilgiler dersine yönelik yapılan lisansüstü tezlerde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklere göre dağılımı nasıldır?" alt problemine yönelik elde edilen bulgular Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Lisansüstü tezlerde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerin dağılımı

<i>Öğretim yöntem ve teknikleri</i>	<i>f</i>
Yaratıcı drama	6
İşbirlikli öğrenme	5
Kavram karikatürü	3
Çoklu zekâ kuramı	3
5E modeli	2
Eğitsel oyun	2
Sözlü tarih	2
Animasyon	2
Aktif öğrenme teknikleri	2
Rol oynama	2
Dijital oyun	1
Kanıt temelli öğrenme	1
Senaryo tabanlı örnek olay	1
Kuantum öğrenme modeli	1

Storyline yaklaşımı	1
Toulmin tartışma modeli	1
Beyin uyumlu öğrenme yaklaşımı	1
Dizgeli öğretim	1
5E ve animasyon	1
GEMS (Great Explorations in Math and Science)	1
Bilgisayar destekli öğretim	1
Öğrenme istasyonları	1
Otantik öğrenme	1
Zihin haritalama	1
Münazara	1
Oryantiring	1
GE (Google Earth) uygulaması	1
Hipotetik öykü	1

Tablo 4'e göre ilköğretim Sosyal Bilgiler ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerde kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri incelendiğinde en fazla drama yönteminin (f=6) kullanıldığı belirlenmiştir. Sosyal Bilgilerde en az kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin dijital oyun, kanıt temelli öğrenme, senaryo tabanlı örnek olay, kuantum öğrenme, storyline yaklaşımı, Toulmin tartışma modeli gibi çağdaş yaklaşımlar olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırmada sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapılmış tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapılmış tezlerin genel eğilimleri belirlenmiş ve daha sonraki araştırmalara yol gösterici rol oynaması düşünülmüştür.

Araştırmada, sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile yapılmış tezlerin 2001-2022 yılları arasında gerçekleştirildiği ve yıllara göre dengeli bir dağılım göstermediği belirlenmiştir. Geçit ve Kartal (2010) da Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili yapmış oldukları çalışmada, tezlerin bitirilme oranlarının yıllara göre belirli bir dağılım göstermediğini ve konuyla ilgili tezlerin 2000'den sonra bitirmeye başladığını vurgulamıştır. Nitekim aradan geçen yıllar göz önünde bulundurulduğunda söz konusu durumun benzer şekilde devam ettiği söylenebilir. Ayrıca, 1998'de eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması ile birlikte Sosyal Bilgiler öğretimi ile sınıf öğretmenliği eğitimi arasında birbirini destekleyici bir etkileşimin olduğunu ifade etmek mümkündür. Şahin, Göğebakan Yıldız ve Duman (2011), 1998'de gerçekleştirilen eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması ile birçok alanda değişim ve dönüşüm yaşandığını vurgulamakta ve Sosyal Bilgiler öğretiminin de bu konuda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirdiğini ifade etmektedir. Ayrıca üniversiteler bünyesinde sınıf öğretmenliği eğitimi lisansüstü eğitiminin başlamasının da bu konuda payı olduğu söylenebilir. Bununla birlikte araştırmada, bitirilen tezlerin 2019 yılında en fazla sayıya ulaştığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bu duruma, sınıf öğretmenliği alanında araştırma yapan araştırmacıların farklı disiplinlerden yararlanma isteği, 2016'da meydana gelen lisansüstü yönetmelik değişikliği ve bu konularda araştırma yapan bilim insanlarının sayısındaki artışın neden olduğu düşünülmektedir. Nitekim, Özdemir (2023) yapmış olduğu araştırmada sınıf öğretmenliği alanında yapılan ve farklı disiplinlerden destek alan tezlerin sayısında 2019 yılında bir artış olduğunu belirtmektedir. Buradan hareketle, araştırma sonuçlarının alan yazın tarafından desteklendiğini ifade etmek mümkündür.

Yapılan araştırmada ortaya çıkan bir başka sonuç ise, bitirilen tezlerin en fazla Gazi niversitesi'nde olduğudur. Bu durumun, ğretim elemanlarının sınıf ğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler ğretimi çalışma konusunu sıklıkla tercih etmelerinden ve öğrencilerine de bu konuda bilgilendirici rol oynamalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Araştırmada ulaşılan bir başka sonuç ise, bitirilen tezlerin çalışma gruplarının en fazla öğrencilerden oluştuğu, öğrenciler arasından ise ilkokul 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerle çalışıldığıdır. Çalışmaların öğrencilerle yürütülmesi, ğrenci merkezli bir sistem olan yapılandırmacı yaklaşımda oldukça kabul gören ve işlevsel durumda olan bir sonuçtur. Nitekim ğrenme merkezinde yer alan bir güruhu, bilimsel çalışmalarda da merkeze koymak eğitim başarisının destekleyen bir hamle olmaktadır. Bu konu ile ilgili alan yazın incelendiğinde araştırmada ulaşılan bu sonucun ve öngörülen düşüncenin, amlıbel akmak'ın (2018) yaptığı araştırma sonucuyla örtüştüğü ve literatür tarafından desteklendiği görülmektedir.

Araştırmada, konu ile ilgili tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri de incelenmiş ve en sık kullanılan yöntemin nicel olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal Bilgiler ğretimi her ne kadar sözel ağırlıklı bir ders olsa da araştırma yöntemi olarak nicel araştırma yönteminin ağırlık olarak tercih edilmesi, derinlemesine bir bilgi edinimi sağlayamadığından dolayı eksiklik olarak değerlendirilebilir. Ayrıca, nicel yaklaşıma dayalı ölümlerin kolay olmasının da bu konuda etkili olduğu düşünülmektedir. Nitekim Karakuş (2020) da yapmış olduğu araştırmada benzer bir sonuca ulaşmış ve aynı eksikliğe dikkat çekmiştir. Ayrıca, nicel araştırma yönteminin doğasına uygun veri toplama aracı olan ölçekler, mevcut araştırmada da en sık kullanılan lme aracı olarak belirlenmiştir. Karadağ (2014) ve Oğuz Haçat ve Demir (2018) gerçekleştirmiş oldukları araştırmalarda, Sosyal Bilgiler ğretimi ile ilgili yapılmış tezlerde kullanılan lme araçlarından en sık tercih edileninin ölçekler olduğunu belirtmiştir. Buradan hareketle, araştırmada ulaşılan sonucun literatür tarafından desteklendiği söylenebilir.

Sınıf ğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler ğretimi ile ilgili nicel araştırma yöntemi sıklıkla kullanıldığı ve veri toplama aracı olarak ölçeklerden yararlanıldığı için verilerin analizinde de bu yönteme ve lme aracına uygun analiz yöntemleri tercih edilmiştir. Öyle ki, herhangi iki durum arasındaki anlamlılık düzeyini belirlemeyi amaçlayan t-testi, araştırmada en sık kullanılan nicel veri analiz yöntemi olarak belirlenmiştir. T-testinin tercih edilme nedenleri arasında, Sosyal Bilgiler ğretiminde herhangi bir durumun (başarı, tutum, motivasyon vb.), bir başka durumdan (alışmak, etkinlik yapmak, farklı ğretim yöntem-teknikleri işe koşmak vb.) etkilenmesini ortaya çıkarma düşüncesidir. Bununla birlikte, nitel ağırlıklı çalışmalarda ise içerik analizi en sık kullanılan analiz çeşidi olarak belirlenmiştir. İçerik analizinin ile ilgili tezlerde nitel veri analiz yöntemi olarak sıklıkla tercih edilme nedeni olarak, konu hakkında derinlemesine bilgi sahibi olma ve veriler arasında bağlantılar kurarak çeşitli durumları açığa çıkarma anlayışından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada incelenen bir başka olgu ise, sınıf ğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler ğretimi ile ilgili bitirilmış tezlerin içeriklerini belirlemektir. Bu amaca göre ortaya çıkan sonuç ise; tezlerin en fazla ğretim yöntem ve tekniklerin etkililiğini incelemeyi amaçlamış olmasındır. Sosyal Bilgiler dersi pek çok disiplinin bir araya gelerek oluşturduğu Sosyal Bilimlerin eğitime entegre edilmiş halidir. Dolayısıyla, çok çeşitli ve karmaşık bilgiler, bu dersin doğasında vardır. Böyle olunca, öğretilmesi hedeflenen konu, kavram ve bilgilerin aktarılmasında farklı yöntem

ve tekniklerin işe koşulması ve etkililiklerinin incelenmesi gerekmektedir. Bundan kaynaklı olarak bitirilen tezlerin içeriğinin öğretim yöntem ve tekniklerinin etkililiklerini incelemeye odaklandığı düşünülmektedir. Araştırmadan ulaşılan bu sonuca benzer şekilde, Geçit ve Kartal (2010), Yıldız ve Duman (2009) ve Tarman, Acun ve Yüksel (2010) yapmış oldukları çalışmalarda, Sosyal Bilgiler öğretiminde öğretim yöntem ve tekniklerinin etkilerini incelemiştir.

Araştırmada, sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili bitirilmiş tezlerde en fazla tercih edilen öğretim yöntem ve tekniklerinin yaratıcı drama, iş birlikli öğrenme ve kavram karikatürleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaratıcı drama, doğası ve içeriği gereği sosyal ve toplumsal konularda kişileri bilgilendirmek ve bilinçlendirmek üzere sıklıkla tercih edilen bir yöntemdir (Aytas ve Ozcan, 2019). Bu özelliği ile sınıf öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler öğretiminde öğrencilerini toplumsal bilince ulaştırmak ve akademik konuları eğlenceli hale getirerek onlara sunmak amacıyla sıklıkla kullandığı düşünülmektedir. Benzer şekilde, sosyal faaliyetler ve grup çalışmaları da öğrencilerin öğrenmelerini ve birbirlerine destek olmalarını sağlar. Bu da öğrenciler arasında iş birliğini geliştirmektedir. Nitekim, Özdemir (2021) yapmış olduğu çalışmada, iş birliğinin öğretim faaliyetlerinde sosyal konuların aktarılmasında önemli bir rolü olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca, Can Yaşar ve Aral (2011), yaratıcı drama ile öğrenciler arasında iş birliğinin artacağını ve eğitim ortamlarına yansımalarının olumlu yönlerde olacağını ifade etmektedir. Buna ek olarak Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili tezlerde kavram karikatürleri de sıklıkla kullanılmaktadır. Kavram karikatürleri; üç ya da daha fazla karakterin yaptığı tartışmanın resimle ifadesidir (Demir, 2008). Öğrencilerin okurken keyif aldığı ve motive olduğu kavram karikatürleri Sosyal Bilgiler öğretiminde de sahip olduğu bu özelliklerden kaynaklı olarak sıklıkla kullanılmaktadır.

ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlardan hareketle aşağıdaki öneriler sunulabilir;

Bu araştırmada, sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili bitirilmiş tezler incelenmiştir. İleride yapılacak araştırmalarda, Sosyal Bilgiler öğretiminin farklı disiplinlerle iş birliği oluşturmaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Bu araştırmada sınıf öğretmenliği eğitiminde Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili bitirilmiş tezler incelenmiştir. Başka araştırmalarda, konu ile ilgili farklı bilimsel çalışmalar (kitap, makale, bildiri vb.) incelenebilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir. Makalenin etik kurul izni Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 26/01/2023 tarihinde 223-11 sayılı kararı ile alınmıştır.

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir. Bu çalışmada araştırmacıların katkı oranları şu şekildedir: 1. Yazar (%50) ve 2. Yazar (%50).

KAYNAKÇA

- Akhan, E., Mert, H. & Acar, H. (2020). Yaratıcı drama yöntemi ile değerler eğitime bir örnek: Türk tarihinden yükselen evrensel mesajlar. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 15 (Özel Sayı1), 1-24.
- Aksüt, S. (2016). *5. Sınıf sosyal bilgiler dersinde drama yönteminin öğrenci başarısına, tutumuna ve kalıcılığa etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi.
- Aytas, G. & Ozcan, S. (2019). *An examination of drama studies based on Turkish education subjects. Journal of Mother Tongue Education*, 7(1), 235-255.
- Azizah, N., Prasetyo, A. C., Dini, N., Wulandari, V., & Kruesa, M. (2022). Social Inclusive Education Project (SIEP) as a community for handling children with special needs in rural areas. *Indonesian Journal of Community and Special Needs Education*, 2(1), 41-50.
- Barr, R., Barth, J., & Shermis, S. (2013). Sosyal bilgilerin doğası. Pegem Akademi.
- Bursa, S. (2022). 2018 Sosyal bilgiler öğretim programının solo taksonomisine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 1015-1032.
- Can Yaşar, M., & Aral, N. (2011). Examination of postgraduate theses in the field of drama in pre-school in Turkey. *Journal of Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education*, 1(22), 70-90.
- Çamlıbel-Çakmak, Ö. (2018). Okulöncesi eğitiminde kavramlar konusunda yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. 1. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Yeni Ufuklar Kongresi, Bildiriler kitabı, S: 286-299. İstanbul.
- Demir, Y. (2008). *Kavram Yanılgılarının Belirlenmesinde Kavram Karikatürlerinin Kullanılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Atatürk Üniversitesi.
- Demirezen, S., & Akhan, N. E. (2016). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 16, (USBES Özel Sayı II), 1206-1223.
- Er Tuna, Y., & Kaya, H. (2022). Sosyal bilgiler öğretimi kapsamında müze ve müze eğitime yönelik yapılmış lisansüstü tezlerinin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(19), 515-529.
- Geçit, Y., & Kartal, A. (2010). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi araştırma konuları üzerine bir inceleme. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*. 11(13), 101-107.
- Günaydın, G. (2008). *İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler öğretiminde drama yönteminin erişimi ve tutum üzerindeki etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Haçat, S. O., & Demir, F. B. (2018). Sosyal Bilgiler eğitimi üzerine yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi (2002-2018). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(15), 948-973.
- İlk, G., & Açıkalın, M. (2014). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarına yönelik görüşlerinin ve deneyimlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(219), 57-88.
- Karakuş, S. (2020). Türkiye'de sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 61-76.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *İlköğretim Sosyal Bilgiler öğretim programı ve kılavuzu*. Devlet Kitapları Müdürlüğü.

- National Council for the Social Studies. (1993). *The social studies professional*. Washington DC: National Council for the Social Studies.
- Öğdür, R., & Meydan, A. (2022). Sosyal bilgiler öğretiminde öğretmen adaylarının dijital öykü kavramına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 8(1), 67-97.
- Özdemir, C. (2021). *Hayat bilgisi dersinde yer alan sorumluluk değeri ve iş birliği becerisinin kazandırılmasında uzman mantosu yaklaşımının etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Trabzon Üniversitesi.
- Özdemir, C. (2023). Türkiye'de sınıf eğitimi alanında yaratıcı drama yöntemi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 18(1), 1-20.
- Savage, T. V. (1996). *Effective teaching in elementary social studies*. A Simon and Schuster Company.
- Şahin, M., Gögebakan Yıldız, D., & Duman, R. (2011). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121.
- Şahin, M., Yıldız, D. G., & Duman, R. (2011). Türkiye'deki Sosyal Bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2). 96-121.
- Tarman, B. (2006). Analysis of the Controversial Issues in Turkish Social Studies/History Education in Regard to the European Union Standards. Unpublished Doctoral Dissertation, Penn State University.
- Toprak, T. (2022). 2018 Sosyal bilgiler öğretim programı ve ders kitaplarında küreselleşme olgusunun incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi.
- Uğur, A., Çoşkun Keskin, S., & Şenel, T. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 2018 sosyal bilgiler öğretim programına yönelik görüşleri. *Öğretmen Eğitimi ve Öğretim*, 3(1), 17-37.